خبر

با ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی

تعرفه کارمزد خدمات ریالی بانک‌ها افزایش یافت

■ **ایسنا:** در پنج روز گذشته (پنجم مرداد) با ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به بانک‌های دولتی و خصوصی کشور نرخ تعرفه کارمزد خدمات ریالی افزایش یافت. براساس این بخشنامه که از سوی اداره نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی ابلاغ شده، انواع خدمات ریالی در بانک‌ها از جمله، صدور ضمانت‌نامه‌ها، حواله‌ها، صندوق امانات، صدور چک‌های بین بانکی و وصول برات، حساب‌های قرض‌الحسنه جاری و حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، ارزیابی اموال، صدور گواهی حساب حداقل ۲۰درصد افزایش یافته است. براساس این بخشنامه هزینه صدور چک بانکی از دوهزار تومان به ۲۵۰۰ تومان و هزینه صدور چک بین بانکی به ۳۷۰۰ تومان افزایش یافته است. همچنین برای صدور ضمانت‌نامه برای سپرده‌های بلندمدت ریالی تا مبلغ ۱۰میلیون تومان نیز ۰/۷۵درصد مبلغ در سال یعنی ۲۱هزار و ۲۰۰ تومان و برای مبالغ بالاتر از ۱۰میلیون، ۰/۵درصد مبلغ در سال هزینه محسوب می‌شود که این روند محاسبه ضمانت‌نامه برای سپرده‌های بلندمدت ارزی، اوراق مشارکت و سکه طلا نیز اجرایی است.

ارز ۱۶۰۰ تومانی برای کالاهای اولویت ۳ و ۴

■ **ایسنا:** یک فعال اقتصادی اطلاع داد که ثبت سفارش کالاهای اولویت ۹ و ۱۰ غیرممکن شده است. عضو اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه پس از اعلام اولویت‌های کالایی برای دریافت ارز دولتی، ارایه ارز ۱۲۲۶ تومانی فقط به گروه‌های اول و دوم محدود شده است، گفت: براساس آخرین اطلاعات موجود ثبت سفارش کالاهای اولویت ۹ و ۱۰ به طور کلی غیرممکن شده است. وی افزود: گفته شده که کالاهای اولویت ۹ و ۱۰ متقاضی ندارند و واردات آنها نیز مشکلی حل نخواهد کرد، بنابراین به طور کلی ثبت سفارشی برای آنها انجام نمی‌شود. این عضو اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: از سوی دیگر کالاهای اولویت سه و چهار نیز با وجود ثبت سفارش و قرار گرفتن در صف دریافت ارز دولتی، ارز ۱۶۰۰ تومانی دریافت کرده‌اند؛ در صورتی که چنین نرخی برای ارز تعیین نشده است. او افزود: به نظر می‌رسد در جریان اولویت‌بندی کالاها در همین ابتدای راه رانت‌هایی به وجود آمده که باعث شده ارز چند نرخی ایجاد شود.

نتیجه ناگوار انحلال

مهدی تقوی
اقتصاددان

«سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور» اسفندماه سال ۷۸ از ادغام دو سازمان «امور اداری و استخدامی کشور» (سابق) و «سازمان برنامه‌و بودجه» (سابق) به وجود آمد.

کار عمده این سازمان، برنامه‌ریزی برای سطوح کلان اقتصادی بود، با این حال دولت نهم از همان ابتدا انحلال این سازمان را در دستور کار قرار داد. همان طور که «شورای پول و اعتبار» را هم منحل کرد. اولین جرقه انحلال سازمان مدیریت دقیقا یک‌سال بعد از آغاز به کار دولت «احمدی‌نژاد» شکل گرفت، یعنی مهر ۱۳۸۵. او هدف از این اقدام را تمرکززدایی و تسریع در امور استان‌ها و پیشرفت در امر سازندگی دانست.حالا با اینکه نزدیک به شش سال از آن تاریخ می‌گذرد، تصمیم بر احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی گرفته شده است بی‌آنکه پیشرفت خاصی در کشور حاصل شود.

اما سوال اساسی در این خصوص این است که اگر این سازمان توانا بود و وجودش برای پیشبرد اهداف کشور ضروری چرا آن زمان رای به انحلالش داده شد؟ به نظر می‌رسد حالا که اوضاع اقتصادی کشور در شرایط خاصی به سر می‌برد، مسوولان رده‌بالای کشور تصمیم گرفته‌اند این شورا را احیا کنند.در واقع اگر هدفمندی یارانه‌ها اجرا نمی‌شد و تورم دوبرابر، چنین تفکری هم در کشور شکل نمی‌گرفت. این بازگشت به قبل و احیای سازمان مدیریت بیش از هر چیز دیگری، به عدم اتخاذ تصمیمات کارشناسی و درست اشاره می‌کند. علاوه بر این تصمیماتی از این دست نشان می‌دهد، دولت بدون برنامه حرکت می‌کند و تلاش دارد به وعده‌های خود که همانا ایجاد اشتغال و حمایت از تولید و عدالت‌خواهی است، برسد اما اتفاقات سال‌های اخیر نشان داد حرکت بدون برنامه و بی‌توجه به نظر کارشناسان آسیب‌های جدی به اقتصاد وارد می‌کند و نتیجه‌ای به‌جز شرایط فعلی ندارد.با این حال احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را بعد از این همه سال باید به فال نیک گرفت. هر چند احیای آن هرگز به شکل گذشته نخواهد بود.

تمام کارشناسان و برنامه‌ریزانی که پیش از انقلاب در مجموعه مشغول به کار بودند، اکنون بازنشسته شده‌اند و قشر جوانی هم که قرار بود در این سال‌ها از این گروه خبره بیاموزد و ادامه راه دهد، دست خالی می‌ماند. بی‌شک چند سال اول را باید صرف آموزش قشر تازه‌کار کرد.دولت در شرایط فعلی، ناگزیر است از افراد توانا و خبره استفاده کند تا مردم بیش از این از آزمون و خطای دولت‌های نهم و دهم آسیب نبینند.

تاجگردون از احمدی‌نژاد درخواست کرد

احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

لیلا لطفی

«غلامرضا تاجگردون»، نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه از نگارش نامه‌ای خطاب به رییس‌جمهور و درخواستش برای ارزیابی آثار مثبت و منفی اقدامات و تصمیمات دولت پس از حذف «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی» خبر داد. این خبری بود که روز گذشته از سوی خبرگزاری «ایسنا»، منتشر شد و بار دیگر، فاز تاکید بر ضرورت حضور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در اقتصاد کشور را کلید زد. البته در چند سال گذشته که این سازمان از سوی دولت «محمود احمدی‌نژاد» منحل شد تا امروز هیچ‌گاه کارشناسان اقتصادی از یاد نبردند که این سازمان چه کارکردی در اقتصاد ایران داشته است و حالا انحلال آن‌چه بن‌بستی را برای ایجاد نظم در نمودار توسعه ایران بر جای گذاشته است. بدون تعارف هر چند که چند سالی از غیبت اجباری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌گذرد ولی همواره جای خالی آن را در اقتصاد نفتی ایران، کارشناسان گوشزد کرده‌اند. غلامرضا تاجگردون ماجرای نامه خود به محمود احمدی‌نژاد را این‌گونه توضیح می‌دهد: با توجه به نابسامانی‌های اقتصادی و جلوگیری از التهاب بیشتر در نهادهای کارشناسی و سیاست‌گذار در قالب نامه‌ای به رییس‌جمهور از وی خواهم خواست تا حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را به ارزیابی کارشناسان اقتصادی بگذارد. نماینده گچساران افزود: آقای احمدی‌نژاد جسارت زیادی دارد لذا در قالب این نامه نیز از وی خواهم خواست با نشان دادن جسارتش و بررسی مجموع اتفاقات و عملکردهای پس از حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اشتباه بودن یا نبودن حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را بپذیرد و در صورت اثبات اشتباه بودن این تصمیم باشجاعت و جسارت این سازمان را مجددا احیا کند.

وی با اشاره به محورهای نامه‌اش به احمدی‌نژاد گفت: در این نامه از رییس‌جمهور خواهم خواست تا با ابعاد دیگری وارد موضوع شود و با تعیین کارگروهی این تصمیم خود را به ارزیابی کارشناسان اقتصادی بگذارد؛ ارزیابی تصمیمات و سیاست‌ها در جهان رسم است. نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه با اشاره به انتقادات رییس‌جمهور به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی سابق گفت: اگر رییس‌جمهور اعتقاد دارد طراحان سازمان مدیریت یا کارشناسان این سازمان ایراد داشتند باید بپذیرد که هر انسانی جایزالخطاست و ممکن است حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی از نظام تصمیم‌گیری کشور به دلیل قطع حلقه کارشناسی کشور، تصمیم اشتباهی باشد. تاجگردون، قانع شدن رییس‌جمهور از بازنگری در حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را شرط لازم برای احیای نظام کارشناسی کشور دانست و افزود: تا زمانی که آقای احمدی‌نژاد در این‌باره قانع نشود هیچ‌کسی نمی‌تواند کاری انجام دهد. فارغ از اینها به نظر می‌رسد که احیای دوباره سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در حال حاضر نمی‌تواند آن‌گونه که برخی از آگاهان اقتصادی امید دارند به سادگی صورت بگیرد. کارشناسان اقتصادی بر این باورند که انحلال سازمان مدیریت هزینه زیادی به اقتصاد ایران تحمیل کرد و برپایی دوباره آن نیز می‌تواند هزینه زیادی به لحاظ زمان به وجود آورد برای همین شاید بهتر باشد ساختار اجرایی موجود بهینه‌سازی شود. «نادر هوشمندیار»، استاد دانشگاه نظر دیگری دارد.

هوشمند یار — کاتب

او به «شرق» می‌گوید: «برای کشوری نظیر ایران که تا حد زیادی اقتصاد دولتی به نفت وابستگی دارد وجود نهادی که انضباط اقتصادی ایجاد می‌کند یا از ابتذال برنامه‌ریز جلوگیری می‌کند ضرورت دارد.» این استاد دانشگاه اضافه می‌کند: «به باور من احیای دوباره سازمان برنامه‌ریزی ضرورت دارد چون جلوی ضرر را از هر جا بگیری منفعت دارد. اگر در اقتصاد ایران بخش‌های خصوصی در برنامه‌ریزی کلان شرکت داشتند می‌شد نبود سازمان مدیریت را تحمل کرد و حتی شاید برای ایفای نقش بهتر بخش‌های خصوصی در حوزه برنامه‌ریزی یک فرصت بود ولی حالا که چنین فرضی در اقتصاد ایران وجود واقعی ندارد باید انضباط را در ساختار نفتی برقرار کرد.» هوشمندیار می‌گوید: «حذف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در واقع حذف تعامل با دولت بود. در واقع سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هر چند که وجودی خارجی داشت اما این اجازه را نمی‌داد که دولتی‌ها با پول نفت در اقتصاد بچرخند و کسی هم متوجه نشود که چگونه برای درآمدها و هزینه‌های نفتی برنامه‌ریزی شده است. البته این روند هم یک روند علمی است و نباید به سادگی این ظرفیت علمی حذف می‌شد.» این استاد دانشگاه همچنین می‌گوید: «البته این چالش را هم باید جدی گرفت که در صورت احیای سازمان مدیریت باید مدیران توانا بر صندلی ریاست آن تکیه زنند چون اقتصاد ایران به جایی رسیده است که دیگر نمی‌تواند تاوان بی‌تجربگی و فقدان صلاحیت را در نزد مدیران اقتصادی بپردازد.» «غلامرضا کاتب»، نماینده گرمسار نیز می‌گوید: «برای اینکه نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی از یک عقلانیت و پشتیبانی کامل برخوردار باشد، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را احیا می‌کنیم.»وی به عنوان پیشنهاددهنده طرح احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی افزود: «برای اینکه پس از پایان برنامه پنجم نگوییم ۲۵درصد از اهداف برنامه محقق شد طرحی را به منظور احیای سازمان مدیریت ارایه خواهم کرد.» نماینده گرمسار در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه معاونت نظارت راهبردی در حال حاضر دستوری عمل می‌کند، اظهار داشت: «عملکرد برنامه پنجم در سال گذشته نشان می‌دهد که معاونت نظارت راهبردی نتوانسته در مسیر اهداف برنامه حرکت کند.»کاتب ادامه داد: «در حال حاضر هرجا که دولت تشخیص می‌دهد و بر اساس سیاست‌های خود و نه براساس برنامه عمل می‌کند و به نوعی در نبود سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی دیدگاه‌های فردی جایگزین دیدگاه‌های برنامه‌ای شده است.»

گذر

انجمن صنایع لبنی وارد چرخه قیمت‌گذاری شد
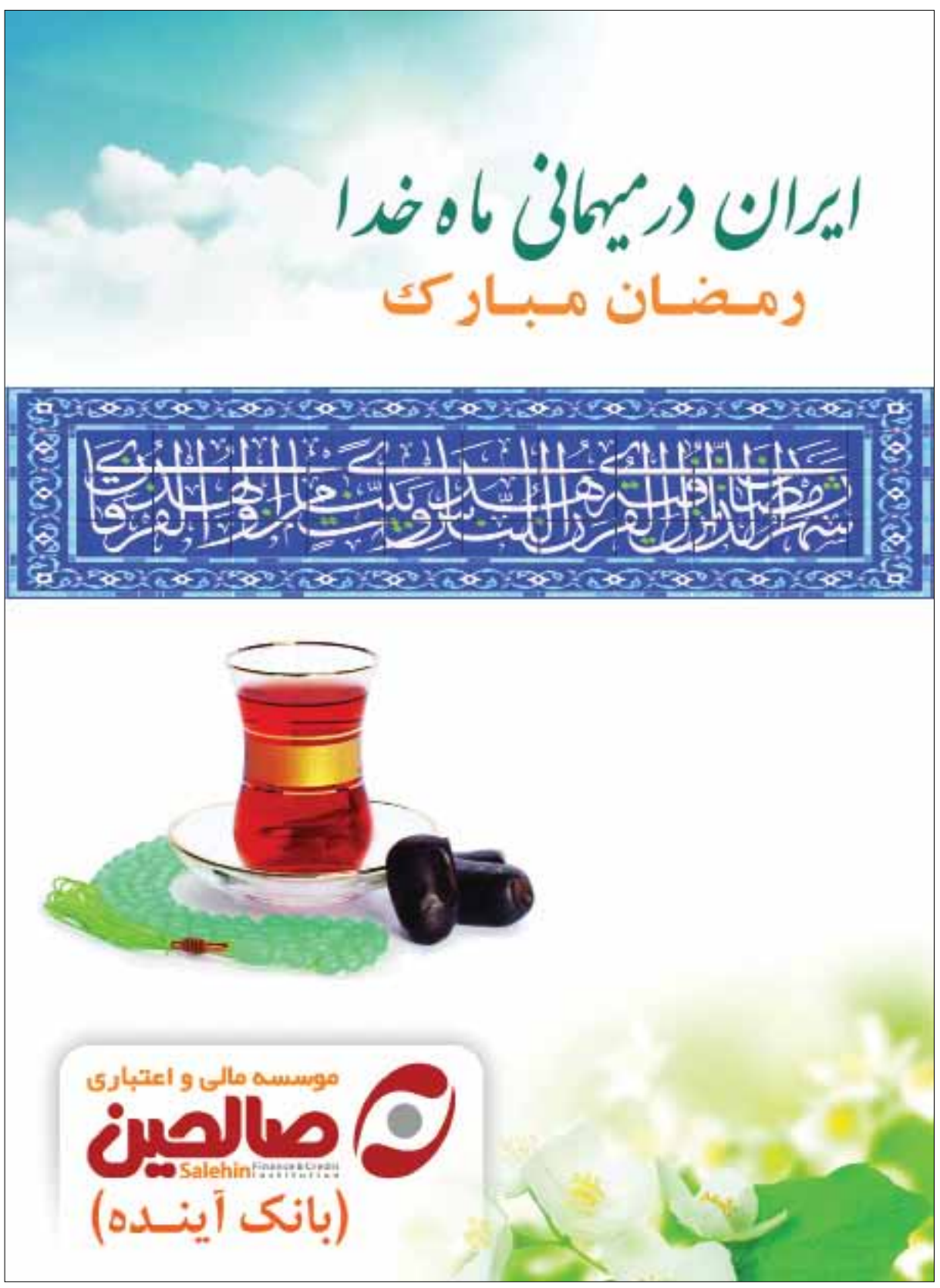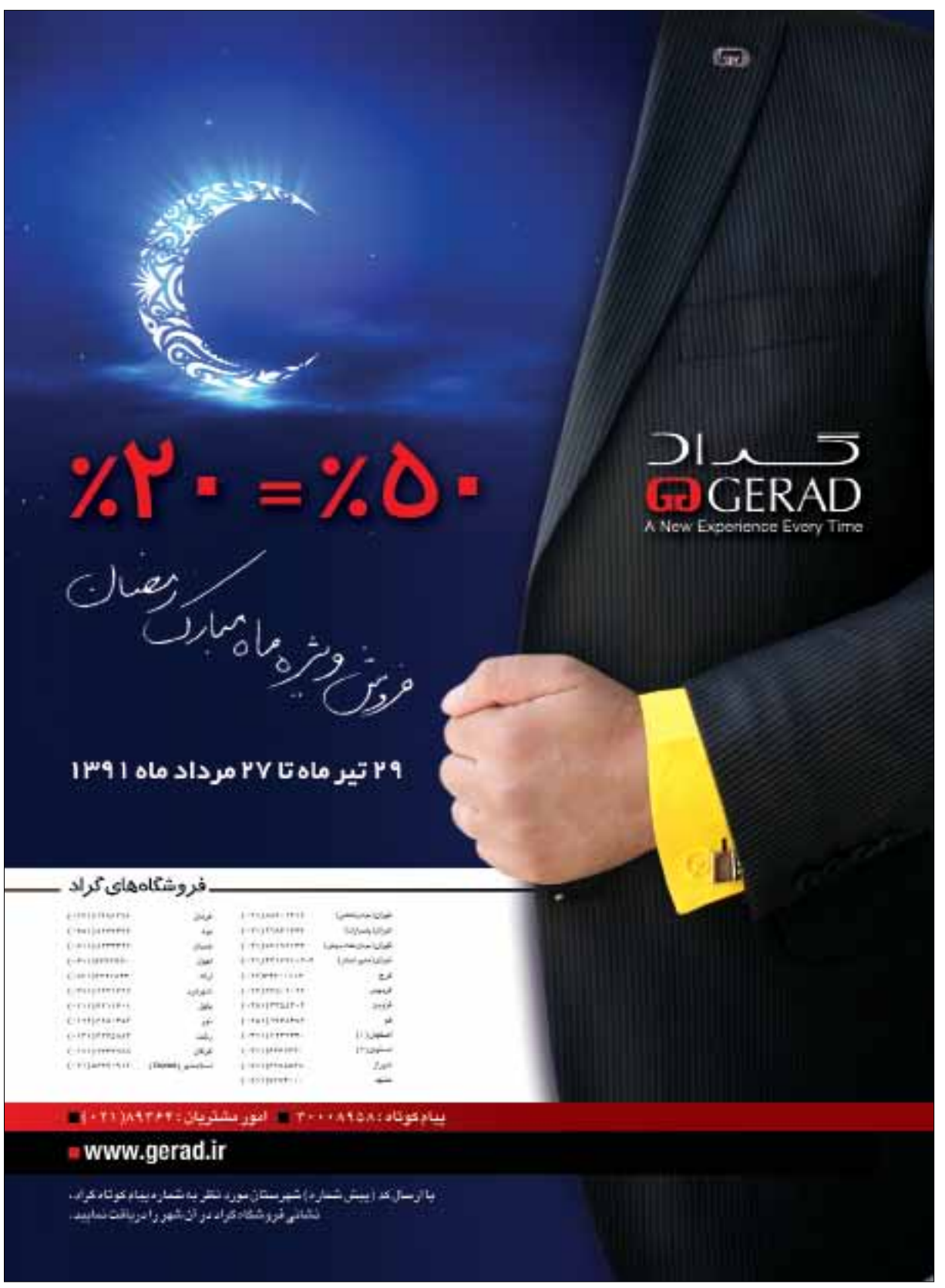
■ **فارس:** عضو هیات‌مدیره انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی از تفاهم‌نامه تولیدکنندگان با سازمان بازرگانی استان تهران برای قیمت‌گذاری بخشی از محصولات لبنی تحت‌نظارت این انجمن خبر داد. محمد فربد اظهار داشت: براساس توافقی که بین تولیدکنندگان صنایع لبنی و سازمان بازرگانی استان تهران صورت گرفته است، مقرر شد از اول ماه رمضان بخشی از محصولات تولیدی صنایع لبنی با قیمت تمام شده و بدون احتساب سود عرضه شود و بخشی دیگر از محصولات نیز با رعایت ضوابط قیمت‌گذاری به بازار عرضه شود. وی با بیان اینکه تاکنون قیمت‌گذاری محصولات لبنی به صورت تکلیفی انجام می‌شد، ادامه داد: به این ترتیب قیمت‌گذاری بخشی از محصولات صنایع لبنی با نظارت و کنترل انجمن صنفی صنایع لبنی و با رعایت ضوابط قیمت‌گذاری سازمان حمایت انجام خواهد شد. وی با بیان اینکه طبق تفاهم صورت گرفته، ابتدا این موضوع در استان تهران اجرایی شده است، گفت: استان‌های دیگر نیز به دنبال اجرای این نوع قیمت‌گذاری هستند و تلاش می‌کنیم این تفاهم ادامه داشته باشد. عضو هیات‌مدیره انجمن صنایع لبنی توضیح داد: برخی محصولات مانند شیر کاکائو و خامه با حساسیت قیمت‌گذاری کمتری روبه‌رو هستند و در مقابل، برخی محصولات مانند شیر و ماست از حساسیت بیشتری در قیمت‌گذاری برخوردارند. وی افزود: با اجرای تفاهم‌نامه اخیر، قیمت برخی محصولات لبنی بین ۱۰ تا ۱۵درصد افزایش یافته است. وی با اشاره به افزایش مستمر قیمت شیرخام گفت: صنایع از عهده تولید با قیمت تمام شده بالا برنمی‌آیند و در حال حاضر توازن بین عرضه و تقاضا به هم خورده است. فربد تصریح کرد: از ۱۰ ماه پیش هشدارهایی را در مورد احتمال بروز شرایط فعلی دادیم اما کسی به موضوع ممنوعیت واردات شیرخشک توجه نکرد و در حال حاضر صنایع متاثر از مقاومت بی‌مورد مسوولان وزارت کشاورزی هستند. وی در واکنش به این موضوع که چرا پنیر و ماست به عنوان کالاهای حساس، اخیرا مشمول افزایش قیمت شده‌اند؟ گفت: این دو محصول به عنوان کالاهای حساس محسوب می‌شوند، پنیر در سه نوع کم‌چرب، نیمه‌چرب و پرچرب عرضه می‌شود که اخیرا قیمت پنیر پرچرب در راستای ضوابط قیمت‌گذاری با افزایش همراه بوده است. عضو هیات‌مدیره انجمن صنایع لبنی تاکید کرد: کارخانه‌های صنایع لبنی تا جایی افزایش قیمت شیرخام را تحمل می‌کنند که ضرری شامل حال آنها نشود.